

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNO TUŽILAŠTVO U ISTOČNOM SARAJEVU
Broj: T17 0 KTRZ 0000810 10
Istočno Sarajevo, 27.05.2011.godine

OKRUŽNI SUD U ISTOČNOM SARAJEVU
Sudiji za prethodno saslušanje

Na osnovu člana 43. stav 2. tačka z) i člana 241. stav 1., u vezi sa članom 242. stav 1. Zakona o krivičnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 100/09, prečišćeni tekst, u daljem tekstu ZKP), p o d i ž e m

OPTUŽNICU

PROTIV:

MARKOVIĆ MILANA, zvani "Marek", sin Vidoja i majke Rade, rođene Planinčić, rođen 08.01.1963. godine u Sokocu, JMBG 0801963173418, nastanjen na adresi Ulica Miloša Obilića bb, opština Sokolac, po narodnosti Srbin, državljanin Bosne i Hercegovine – Republike Srpske, po zanimanju bravar – SSS, oženjen, otac dvoje punoljetne djece, lošeg imovnog stanja, ranije neosuđivan, zastupan po braniocu po službenoj dužnosti Todoru Todoroviću, advokatu iz Vlasenice;

Što je:

U vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini između Vojske Republike Srpske i Armije Republike Bosne i Hercegovine, na području Opštine Sokolac, kao pripadnik Vojske Republike Srpske, VP 7536 Han Pijesak, kršeći pravila međunarodnog prava, suprotno odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c) i člana 4. stav 1. Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. („Službeni list FNRJ“, br. 24/50), člana 4. stav 1. i stav 2. tačka a) i člana 13. Dopunskog protokola Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata (Protokol II) od 12.08.1949.godine („Službeni list SFRJ“, Međunarodni ugovori br.16/78), nanosio povrede tjelesnom integritetu i vrijeđao lično dostojanstvo civilnih lica,

odnosno lica koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i lica onesposobljena za borbu usljed bolesti, rane, lišenja slobode, ili iz kojeg bilo drugog uzroka, a koja lica su protivzakonito zatvorena i lišena slobode u vezi oružanog sukoba i nalaze se u vlasti jedne od strana u sukobu i prema kojim licima se mora postupati u svakoj prilici čovječno i koja moraju biti zaštićena od svakog nasilja, na način da je:

- 1) Krajem juna 1992.godine u prostorijama Osnovne škole "Slaviša Vajner Čiča" u Sokocu pretukao Kundak Bajru na način da ga je prozvao i izveo iz prostorije u kojoj je Kundak Bajro bio zatvoren zajedno sa drugim licima, pa nakon što mu je nepoznato lice prišlo sleđa i stavilo povez na oči, Marković ga je počeo tući rukama i nogama, usljed čega je Kundak Bajri pao povez sa očiju, a kojom prilikom su Kundak Bajri nanesene povrede u vidu ispadanja tri zuba;
- 2) U septembru 1992.godine u prostorijama stanice milicije u Sokocu pretukao Dugić Hasana i Sirčo Fikreta, na način da je prišao rešetkastim vratima sobe u kojoj su Dugić Hasan i Sirčo Fikret bili zatvoreni, i zadao Sirčo Fikretu nekoliko udaraca metalnom šipkom u predjelu glave, da bi zatim pokušao da istom udari i Dugić Hasana, ali, kako je ovaj bio viši rastom, nije uspio, pa je uperio vrh metalne šipke prema oku Dugić Hasana i zamahnuo sa ciljem da ga udari istom, ali je Dugić Hasan izbjegao udarac u oko i metalna šipka mu je zgulila kožu pored lijevog oka, da bi ga Marković Milan potom izveo iz sobe u kojoj se nalazio i zadao mu udarac policijskim pendrekom u glavu, a zatim ga nastavio udarati pendrekom po glavi, vratu, ramenima i ledima;
- 3) U periodu od septembra 1992.godine do 15.03.1993.godine u prostorijama Osnovne škole "Petar Kočić" u selu Čavarine, Opština Sokolac, fizički zlostavljao zatvoreno lice Ibrahimović Osmu zv. „Kaba“, na način da ga je neutvrđenog dana u navedenom periodu prozvao i odveo u neku drugu prostoriju u ovoj školi i pretukao, kojom prilikom je Ibrahimović Osmi nanio takve povrede da su ga drugi zatvorenici jedva prepoznali.

Dakle, za vrijeme oružanog sukoba, kršeći pravila međunarodnog prava, nanosio povrede tjelesnom integritetu i vrijeđao lično dostojanstvo civilnih lica, odnosno lica koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i lica onesposobljena za borbu usljed bolesti, rane, lišenja slobode, ili iz kojeg bilo drugog uzroka, prema kojim licima se mora postupati u svakoj prilici čovječno i koja moraju biti zaštićena od svakog nasilja;

Čime je u tačkama 1), 2) i 3) počinio krivično djelo – **Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ.**

Na osnovu člana 242. stav 1. tačka d) Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske, p o d n o s i m

PRIJEDLOG
o dokazima koje treba izvesti:

I. U svojstvu svjedoka saslušati sljedeća lica:

- 1) **Siréo Fikreta**, Olovske luke bb, Olovo;
- 2) **Dugić Hasana**, Dreskovačka 36, opština Vogošća, Kanton Sarajevo;
- 3) **Smajić Hasudina**, Kaukčijina 58, Sarajevo;
- 4) **Kundak Bajru**, Reljevo – Dvor, do broja 16., opština Novi Grad, Sarajevo;
- 5) **Mulavdić Safeta**, Hotonj 2/42, opština Vogošća;
- 6) **Plećan Mirsada**, Olovske luke bb, Olovo;
- 7) **Plećan Mehmeda**, Kolakovići bb, Olovo;
- 8) **Mulavdić Begu**, Kolakovići bb, Olovo;
- 9) **Kehić Mehu**, Lišci bb, Olovo;
- 10) **Homarac Šemsudina**, Radićeva 14, Sarajevo;
- 11) **Bajrić Rešida**, Krivoglavci II broj 37, opština Vogošća;
- 12) **Mujanović Semu**, Oplakana do broja 73, opština Novi Grad, Sarajevo;
- 13) **Pašić Seida**, Krivoglavci II, do broja 9, opština Vogošća;
- 14) **Murtić Hurema**, Mičivode bb, opština Sokolac;
- 15) **Kutlovac Zijada**, Kenana Demirovića 46, opština Novo Sarajevo;
- 16) **Hećo Fehima**, Remzije Pehlivanovića 10, opština Novi Grad, Sarajevo;
- 17) **Hećo Izudina**, Ranovačka 29, opština Novi Grad, Sarajevo;
- 18) **Mišut Elvira**, Saliha Behmena 2, opština Novi Grad, Sarajevo;
- 19) **Gagula Safeta**, Šejh Mehmedova 17, Sarajevo

II. Da se izvrši čitanje i uvid u sljedeće spise:

- 1) Odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine o proglašenju neposredne ratne opasnosti ("Službeni list R BiH", broj 1/92 od 09.04.1992. godine);
- 2) Odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine o proglašenju ratnog stanja ("Službeni glasnik R BiH", broj 7/92 od 20.06.1992. godine);
- 3) Odluka Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini o formiranju Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Srpskog naroda u BiH", broj 6/92 od 12.-17.05.1992. godine);
- 4) Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti ("Službeni glasnik Srpskog naroda u BiH", broj 6/92 od 12.-17.05.1992. godine);
- 5) Zapisnik sa sastanka Kriznog štaba Opštine Sokolac, održanog dana 10.04.1992. godine;
- 6) Naredba Kriznog štaba Opštine Sokolac broj 01-023-12 od 21.04.1992. godine, o poduzimanju zakonskih mjera protiv lica koja se nisu odazvala mobilizaciji;
- 7) Dopis Predsjedništvu Republike Srpske, broj 01-023-224, kojim se izvještava da je u potpunosti ispoštovana naredba o mobilizaciji i uspostavljanju jedinstvene komande;
- 8) Odluka Kriznog štaba Opštine Sokoac, broj 01-023-126 od 29.03.1992. godine o statusu članova Kriznog štaba;

- 9) Naredba Vlade broj 03-253 od 15.05.1992. godine, o zaduženju Kriznog štaba Opštine Sokolac;
- 10) Naredba Kriznog štaba Opštine Sokolac, broj 01-023-11 od 21.04.1992. godine;
- 11) Dopis MKSJ broj 047313/CDP/PR659 od 14.09.2004. godine;
- 12) Predmet "Marković Milan", sačinjen od strane Obavještajno-sigurnosne agencije BiH;
- 13) Izvještaj Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, broj: 17-04/2-04-2-859-19/06.MO od 13.11.2007.godine;
- 14) Izvještaj Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, broj: 17-04/2-04-2-859-21/06.MO od 02.10.2009. godine;
- 15) Akt Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Uprava kriminalističke policije, broj: 02/3-str.pov.-1100/06 od 08.12.2006. godine;
- 16) Akt Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, broj: 08-04-192-4/06 od 05.12.2006. godine;
- 17) Akt Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske, broj: 16-3716/07 od 18.04.2007. godine;
- 18) Izvod iz kaznene evidencije za osumnjičenog Marković Milana, izdat od strane MUPa Republike Srpske, CJB Istočno Sarajevo, broj 11-02/1-110/11 od 24.05.2011. godine.

Na osnovu člana 242. stav 1. tačka đ) Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske, p o d n o s i m

REZULTATE ISTRAGE

Tužilac Haškog tribunala, po rezimu Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, ocijenio je 14.09.2004. godine predmet protiv osumnjičenog Marković Milana standardnom oznakom "A" (*"po međunarodnim standardima, postoji dovoljno dokaza da pruže prihvatljive osnove da se vjeruje da su osumnjičeni možda počinili navedena kršenja međunarodnog humanitarnog prava"*). Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu, kod kojeg se spis u to vrijeme nalazio, dostavilo je isti na ocjenu i odluku Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, dana 24.03.2005. godine.

Rješenjem Suda BiH broj broj S1 1 K 003553 10 Kv od 24.11.2010. godine, usvojen je prijedlog Tužilaštva BiH i vođenje postupka protiv osumnjičenog Milana Markovića, za krivično djelo opisano u dispozitivu optužnice, prenešeno je na mjesno nadležni Okružni sud u Istočnom Sarajevu, kao sud na čijem je području krivično djelo pokušano ili izvršeno.

Da je osumnjičeni počinio krivično djelo koje mu se ovom optužnicom stavlja na teret, na način opisan u dispozitivu iste, proizilazi u prvom redu iz iskaza Sirčo Fikreta, Dugić Hasana i Kundak Bajre, kao direktno oštećenih lica, a zatim i potkrepljujućih iskaza lica koja su bila zatočena u objektima SJB Sokolac, O.Š. "Slaviša Vajner Čiča" u Sokocu i O.Š. "Petar Kočić" u selu Čavarine.

Tako oštećeni Sirčo Fikret kazuje da je 1992. godine bio zatvoren u SJB Sokolac, boravio u podrumskoj ćeliji oko dva mjeseca, zajedno sa Dugić Hasanom. Jedne prilike, a svjedok nije siguran u tačan datum, do ćelije u kojoj je boravio je došao Marković Milan, koga je upoznao za vrijeme boravka u zatvoru, te naredio svjedoku i Dugić Hasanu da dođu

do vrata ćelije koja su bila od rešetaka. Kada su prišli, Marković Milan je udario svjedoka dva do tri puta željeznom šipkom u predjelu glave, a takođe je udario u Dugić Hasana. Nakon toga je, prema iskazu ovog svjedoka, Marković Milan izveo Dugić Hasana iz ćelije i tukao ga u hodniku, što je ovaj svjedok čuo, jer je Dugić Hasan, kako navodi ovaj svjedok, dosta jaukao. Dok je boravio u podrumskim prostorijama osnovne škole u Čavarinama, po kazivanju svjedoka, najgori prema zatvorenicima među stražarima je bio Marković Milan. Svjedok navodi da su od zatvornika najviše tukli Ibrahimović Osmana i Ibrahimović Osmu, te Hurtić Hurema i Sarajčić Muju. Takođe, svjedok se sjeća da je jedne prilike Marković Milan istukao Ibrahimović Osmu toliko da, kada je vraćen u prostoriju u kojoj su boravili, ostali zatvorenici su mogli samo po očima da ga prepoznaju. Svjedok tvrdi da je sam Ibrahimović Osmo ispričao ostalim zatvorenicima da ga je Marković Milan tukao drvenom letvom, ali da su svi zatvorenici mogli jasno čuti jauke i plač Ibrahimović Osme dok ga je tukao, kao i plač njegovog oca koji se nalazio u susjednoj prostoriji.

Iskaz oštećenog Dugić Hasana je u potpunosti saglasan iskazu oštećenog Sirčo Fikreta. Ovaj svjedok u svom iskazu precizira neke od činjenica, te tako navodi da ga je Marković Milan udario metalnom šipkom na način da je uperio istu prema njegovom licu i jako je gurnuo naprijed, pokušavajući da ga udari u oko. Svjedok je refleksno izmakao glavu, te da je metalna šipka prošla tik pored njegovog lijevog oka, zgulivši mu kožu sa lijeve strane. Kada je izveden ispred ćelije, Marković Milan je svjedoka iz sve snage udario pendrekom po tjemenu. Zatim ga je prislonio na zid na način da je svjedok bio licem okrenut prema zidu, a potom ga počeo tući pendrekom po glavi, vratu, ramenima i leđima. Od ovih udaraca, kako svjedok navodi, i danas osjeća posljedice, u vidu bolesne kičme, zbog čega se više puta obraćao ljekaru.

Iskaz svjedoka Smajić Hasudina saglasan je sa iskazima oštećenih u pogledu uslova boravka u SJB Sokolac.

Oštećeni Kundak Bajro navodi da je osumnjičenog Marković Milana poznavao od ranije, te da je za njega znao da je sa Sokoca i da tu radi, a viđao ga je i po gradu. Svjedok navodi da je jednog dana, između 25. i 30. juna 1992. godine, u kasnim popodnevrim satima, dok je boravio u logoru u osnovnoj školi u Sokocu, bio prozvan od strane Marković Milana. Pošto je svjedok izašao na hodnik, naređeno mu je da se okrene zidu, da bi potom neko prišao i vezao mu povez preko očiju. Počeli su ispitivati svjedoka o tome gdje je bio i šta je radio pre zatvaranja, a onda je neko svjedoka počeo udarati nogama i rukama, od čega je povez preko očiju spao, pa je svjedok mogao da vidi da je osoba koja ga udara osumnjičeni Marković. Kako svjedok navodi, kada su se pogledali oči u oči, osumnjičeni je prestao da ga udara i napustio je prostoriju, odnosno hodnik u kome su se nalazili. Od ovog premlaćivanja, svjedok je zadobio povrede u vidu tri izbijena zuba, a kako dalje navodi, od tada mu se javljaju bolovi u glavi koji su pojačani kasnijim premlaćivanjima. Svjedok takođe tvrdi da se u logoru u Čavarinama u premlaćivanju zatvorenika najviše isticao osumnjičeni.

Mulavdić Safet u svom iskazu navodi da je za vrijeme dok je bio zatvoren u podrumu osnovne škole u Sokocu najviše premlaćivanja bilo u smjeni Marković Milana, te da je bio najokrutniji od svih čuvara. Kako svjedok navodi, niti jedna smjena nije prošla, da osumnjičeni nije dovodio srpske vojnike, koji su zatvorenike izvodili sa povezom preko očiju, a zatim ih premlaćivali do besvjesti. Zbog poveza preko očiju, svjedok nije u mogućnosti da identifikuje lica koja su njega tukla. U osnovnoj školi u Čavarinama su, prema riječima svjedoka, najviše bili tučeni Ibrahimović Osmo, njegov otac Ibrahimović Osman i Bijelić Ibrahim.

Plećan Mirsad, koji je najprije bio zatvoren u osnovnoj školi u Sokocu, tačnije u mjestu Brezjak, se sjeća da je među stražarima u toj školi bio i Marković Milan, te da su se premlaćivanja dešavala svakodnevno, kako bi kome palo na pamet. Po prebacivanju u osnovnu školu u Čavarinama, svjedok nije izvođen na premlaćivanja, ali izjavljuje da je najgori među stražarima po zatvorenike bio osumnjičeni. Svjedok se sjeća da je jedne prilike Marković Milan pretukao Ibrahimović Osmu, tako da, kada je ubačen u prostoriju u kojoj su boravili, ostali zatvorenici samo po očima prepoznali da je to on, jer je ostatak njegovog tijela bio krvav i natečen. Ibrahimović je bio u tako lošem stanju da je svjedok navodi da se od pogleda na njegove povrede onesvjestio. Svjedok navodi da je Ibrahimović kasnije ostalim zatvorenicima rekao da ga je Marković Milan tukao, i to letvom širine 10cm, što je trajalo oko 2 sata. Takođe, svjedok potvrđuje i to da su zatvorenici mogli čuti udarce i plač.

Plećan Mehmed, Mulavdić Bego, Kehić Meho, Homarac Šemsudin i Bajrić Rešid navode da je, za vrijeme njihovog boravka u osnovnim školama u Sokocu i Čavarinama, među stražarima koji su ih čuvali bio i osumnjičeni. Prema ovim iskazima, osumnjičeni je od svih stražara najčešće izvodio zatvorenike i tukao ih, a najviše su tučeni Ibrahimović Osman i Osmo.

Pašić Seid, Zijad Kutlovac, Hećo Izudin i Mišut Elvir u svojim iskazima navode da ne od ranije nisu poznavali Marković Milana, ali da su od drugih zatvorenih u logoru čuli da se jedan od stražara tako zove i da je tukao neke od zatvorenika.

Hećo Fehim je izjavio da je za vrijeme boravka u osnovnoj školi u Čavarinama upoznao stražara po imenu Marković Milan. Prema riječima ovog svjedoka, osumnjičeni je prozivao zatvorenike da izađu iz prostorije, ali on ne zna šta se sa njima dalje dešavalo, budući da ih nikada niko nije tukao pred njim.

Murtić Hurem se izjasnio da mu ime i prezime osumnjičenog nisu od ranije poznati, ali se sjeća da je jedan od stražara, koji po fizičkom opisu odgovara opisu osumnjičenog, najviše izvodio i tukao logoraše, tako da se po njihovom povratku u logor nisu mogli prepoznati.

Mujanović Sema ne poznaje stražara po imenu Marković Milan, ali njen iskaz u bitnom potvrđuje iskaze drugih saslušanih svjedoka, i to u pogledu okolnosti boravka u zatočeništvu, kao i premlaćivanja zatvorenika.

U pogledu šireg konteksta samog događaja, koji je osnov da se isti pravno kvalificira kao krivično Ratni zločin protiv civilnog stanovništva, u toku istrage je van razumne sumnje utvrđeno da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela na području Bosne i Hercegovine, uključujući i područje Opštine Sokolac, postojao oružani sukob. Oružani sukob se definiše kao pribjegavanje oružanoj sili između država ili produženom oružanom nasilju između državnih vlasti i organizovanih naoružanih grupa, ili pak između takvih grupa unutar jedne države. Smatra se da oružani sukob traje i nakon prestanka neprijateljstava sve do zaključenja opšteg mira ili, u slučaju unutrašnjih sukoba, pronalaženja mirnog rješenja. Geografskim okvirom oružanog sukoba smatraju se cjelokupne teritorije zaraćenih država ili, u slučaju unutrašnjih sukoba, cjelokupne teritorije pod kontrolom strana u sukobu, bez obzira na to vode li se tamo borbe ili ne.

Konkretno na području opštine Sokolac, postojao je sukob između Vojske Republike Srpske i Armije Republike Bosne i Hercegovine. Na ovaj zaključak upućuju neke od odluka donesenih od strane najviših organa odlučivanja obje strane uključene u sukob. Tako, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, najprije 08.04.1992. godine donosi *Odluku o proglašenju neposredne ratne opasnosti* (objavljena u "Službenom listu R BiH", broj 1/92). Zatim, dana 20.06.1992. godine, Predsjedništvo R BiH je donijelo *Odluku o proglašenju ratnog stanja* (objavljena u "Službenom listu R BiH", broj 7/92). U maju 1992. godine, Skupština srpskog naroda Bosne i Hercegovine donosi *Odluku o formiranju vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine*. Istovremeno, Predsjedništvo Srpske Republike Bosne i Hercegovine donosi *Odluku o proglašenju neposredne ratne opasnosti*. Obje odluke objavljene su u "Službenom glasniku srpskog naroda u BiH", broj 6/92. Dalje, iz niza odluka rukovodstva srpskog naroda sa područja opštine Sokolac, vidljivo je da je na ovom području sprovedena mobilizacija (Zapisnik sa sastanka Kriznog štaba Opštine Sokolac, održanog dana 10.04.1992. godine; Naredba Kriznog štaba Opštine Sokolac broj 01-023-12 od 21.04.1992. godine, o poduzimanju zakonskih mjera protiv lica koja se nisu odazvala mobilizaciji; Dopis Predsjedništvu Republike Srpske, broj 01-023-224, kojim se izvještava da je u potpunosti ispoštovana naredba o mobilizaciji i uspostavljanju jedinstvene komande). Takođe, iz niza drugih odluka, vidljivo je poduzimanje aktivnosti karakterističnih za oružani sukob. Iz navedenog proizilazi da je u inkriminisanom periodu na području opštine Sokolac postojao oružani sukob.

Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini zaključen je 21.11.1995. godine i njime je zvanično prekinut rat u Bosni i Hercegovini, te se u tom smislu ovaj datum može smatrati danom okončanja oružanih neprijateljstava.

Prema tome, očigledno je da je u vrijeme kada je izvršeno krivično djelo na području opštine Sokolac postojao oružani sukob između dvije tačno određene vojske, te je na ovaj način van razumne sumnje utvrđeno postojanje ovog elementa krivičnog djela u pitanju. Tužilaštvo napominje da karakter samog oružanog sukoba (da li se radilo o ratu, međunarodnom ili unutrašnjem sukobu), za konkretnu situaciju nije od krivičnogpravnog značaja.

Dokazi prikupljeni tokom istrage ukazuju na to da je osumnjičeni morao biti upoznat sa postojanjem oružanog sukoba. Na osnovu materijalnih dokaza, utvrđeno je da je u vrijeme inkriminisanog događaja osumnjičeni bio pripadnik Vojske Republike Srpske. Iz Akta Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, broj 08-04-192-4/06 od 05.12.2006. godine, proizilazi da je osumnjičeni Marković Milan, u periodu od početka 1992. godine do 21.03.1992. godine i od 04.04.1992. godine do kraja 1993. godine, dakle u vrijeme inkriminiranih događaja, bio angažovan u VP 7536 Han Pijesak.

U pogledu statusa oštećenih lica, iako na osnovu izjava u spisu proizilazi da su prije zatvaranja neki od oštećenih bili pripadnici teritorijalne odbrane, da su posjedovali neko naoružanje ili da su držali straže, stava smo da su oni u momentu izvršenja krivičnog dijela imali status civila. Konkretno, član 3. *Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata* od 12.08.1949. („Službeni list FNRJ“, br. 24/50), čije se kršenje stavlja osumnjičenom na teret, zajednički je član svih ženevskih konvencija i kao takav je identičan u sve četiri konvencije. Ovim članom definisana je posebno zaštićena grupa lica, kojoj se zaštita prema ovom članu garantuje u svako doba i na svakom mjestu. U ovu kategoriju lica spadaju sva lica koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, uključujući, između ostalih, i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje, kao i lica onesposobljena za borbu usljed bolesti, rane

ili lišenja slobode. U tom smislu, ova lica uživaju jednak nivo zaštite i u svakom elementu svog statuta su izjednačena. Prema tome, onog momenta kada su dovedeni u porostorije u kojima su zadržavani, sva lica zatočena u njima su bila nenaoružana i nisu ni na koji način učestvovala u neprijateljstvima, te su stoga svi imali status civilnih lica. Ovo je stav i MKSJ, izražen u presudi u predmetu protiv *Tadić Duška*, u kojoj se između ostalog navodi:

“Nepotrebno je tačno definisati liniju koja dijeli aktivne učesnike u neprijateljstvima od onih koji nisu na taj način umiješani. Dovoljno je ispitati relevantne činjenice za svaku žrtvu i utvrditi, na osnovu okolnosti vezanih za svakog pojedinca, da li je to lice bilo aktivno uključeno u neprijateljstva u relevantno vrijeme.”¹

Navedeni stav podržan je i presudom Suda Bosne i Hercegovine, u predmetu protiv *Kurtović Zijada*, broj X-KRŽ-06/299 od 25.03.2009. godine, u sekciji 2.1a – Znanje optuženog za status zarobljenih lica.

Jedan od osnovnih principa krivičnog prava je da se na učinioca krivičnog djela primjenjuje onaj materijalni zakon koji je važio u vrijeme počinjenja krivičnog djela (član 4. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske). U vrijeme izvršenja krivičnog djela na snazi je bio Krivični zakon SFRJ („Službeni glasnik SFRJ“, br. 44/76, 34/84, 74/87, 57/89, 3/90 i 38/90). Stoga, radnje osumnjičenog, kako su navedene u optužnici, pravno su kvalifikovane kao krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1) KZ SFRJ.

Na osnovu svega naprijed navedenog, predlažem da se predmetna optužnica potvrdi.

Na osnovu člana 242. stav 1. tačka e) Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske podnosim dokaze koji potvrđuju navode optužnice, i to:

- 1) Prijedlog Tužilaštva BiH za prenošenje vođenja postupka, broj KT-RZ-161/06 od 19.11.2010. godine;
- 2) Rješenje Suda BiH, broj S1 1 K 003553 10 Kv od 24.11.2010. godine;
- 3) Dopis Tužilaštva BiH, broj T20 0 KTRZ 0000733 06 od 26.11.2010. godine;
- 4) Naredba o sprovođenju istrage, broj: KT-RZ-161/06 od 18.09.2006. godine;
- 5) Dopis MKSJ broj 047313/CDP/PR659 od 14.09.2004. godine;
- 6) Izvod iz baze CIPS za Marković Milana, sa propratnim aktom;
- 7) Predmet "Marković Milan", sačinjen od strane Obavještajno-sigurnosne agencije BiH;
- 8) Izvod iz kaznene evidencije za osumnjičenog Marković Milana, izdat od strane MUPa Republike Srpske, CJB Istočno Sarajevo, broj 11-02/1-110/11 od 24.05.2011. godine;
- 9) Izvještaj Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, broj: 17-04/2-04-2-859-19/06.MO od 13.11.2007.godine;
- 10) Izvještaj Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, broj: 17-04/2-04-2-859-21/06.MO od 02.10.2009. godine;
- 11) Zapisnik o saslušanju osumnjičenog Marković Milana, sačinjen u Okružnom tužilaštvu Istočno Sarajevo, broj T 17 0 KTRZ0000810 10 od 24.05.2011. godine;

¹ Predmet broj IT-94-1-T, *Tužilac protiv Duška Tadića*, presuda od 07.05.1997. godine, paragraf 616.

- 12) Zapisnik o saslušanju svjedoka Sirčo Fikreta, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-671/06 od 15.11.2006. godine;
- 13) Zapisnik o saslušanju svjedoka Dugić Hasana, sačinjen od strane Okružnog tužilaštva u Istočnom Sarajevu, broj: T17 0 KT RZ 0000810 10 od 26.04.2011. godine;
- 14) Zapisnik o saslušanju svjedoka Smajić Hasudina, sačinjen od strane Okružnog tužilaštva u Istočnom Sarajevu, broj: T17 0 KT RZ 0000810 10 od 27.04.2011. godine;
- 15) Zapisnik o saslušanju svjedoka Gagula Safeta, sačinjen od strane Okružnog tužilaštva u Istočnom Sarajevu, broj: T17 0 KT RZ 0000810 10 od 26.05.2011. godine;
- 16) Zapisnik o saslušanju svjedoka Mulavdić Safeta, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-577/06 od 27.09.2006. godine;
- 17) Zapisnik o saslušanju svjedoka Plećan Mirsada, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-600/06 od 10.10.2006. godine;
- 18) Zapisnik o saslušanju svjedoka Plećan Mehmeda, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-96/07 od 31.01.2007. godine;
- 19) Zapisnik o saslušanju svjedoka Mulavdić Bege, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-99/07 od 31.01.2007. godine;
- 20) Zapisnik o saslušanju svjedoka Kehić Mehe, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-599/06 od 10.10.2006. godine;
- 21) Zapisnik o saslušanju svjedoka Kundak Bajre, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-49/07 od 17.01.2007. godine;
- 22) Zapisnik o saslušanju svjedoka Homarac Šemsudina, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-7/09 od 29.12.2008. godine;
- 23) Zapisnik o saslušanju svjedoka Bajrić Rešida, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-326/07 od 23.03.2007. godine;
- 24) Zapisnik o saslušanju svjedoka Mujanović Seme, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-94/07 od 30.01.2007. godine;
- 25) Zapisnik o saslušanju svjedoka Pašić Seida, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-27/07 od 12.01.2007. godine;
- 26) Zapisnik o saslušanju svjedoka Murtić Hurema, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-04-2-672/06 od 14.01.2006. godine;
- 27) Zapisnik o saslušanju svjedoka Kutlovac Zijada, sačinjen od strane Okružnog tužilaštva u Istočnom Sarajevu, broj: T 17 0 KTRZ 0000810 10 od 13.04.2011. godine;
- 28) Zapisnik o saslušanju svjedoka Hećo Fehima, sačinjen od strane Okružnog tužilaštva u Istočnom Sarajevu, broj: T 17 0 KTRZ 0000810 10 od 26.04.2011. godine;
- 29) Zapisnik o saslušanju svjedoka Hećo Izudina, sačinjen od strane Okružnog tužilaštva u Istočnom Sarajevu, broj: T 17 0 KTRZ 0000810 10 od 27.04.2011. godine;
- 30) Zapisnik o saslušanju svjedoka Mišut Elvira, sačinjen od strane Okružnog tužilaštva u Istočnom Sarajevu, broj: T 17 0 KTRZ 0000810 10 od 27.04.2011. godine;
- 31) Izvod iz matične knjige umrlih za Ibrahimović Osmana, izdat od strane Opštine Ilijaš - Srednje, broj 02-13-202-3513/06 od 28.11.2006. godine;
- 32) Izvod iz matične knjige umrlih za Ibrahimović Osmu, izdat od strane Opštine Ilijaš - Srednje, broj 02-13-202-3512/06 od 28.11.2006. godine;
- 33) Izvod iz matične knjige rođenih za Šenderović Hamdu, izdat od strane Opštine Sokolac, broj: 200-1-5113/06 od 06.11.2006. godine, sa propratnim aktom Administrativne službe – Odjeljenje za opštu upravu Opštine Sokolac, broj: 05/I-2-200-1-983/06 od 06.11.2006. godine;
- 34) Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 17-04/2-3-04-2-19/09 od 06.01.2009. godine;

- 35) Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu, broj:17-04/2-3-04-2-22/09 od 06.01.2009. godine, sa prilogom;
- 36) Izvod iz matične knjige rođenih za Imamović Planinka, izdat od strane Opštine Zavidovići, broj 04/6-13-2-259/09 od 08.01.2009. godine, sa propratnim aktom Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, broj 17-04/2-3-04-2-26/09 od 08.01.2009. godine;
- 37) Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, broj 17-04/2-3-04-2-118/09 od 29.01.2009. godine;
- 38) Dopis Službe za opću upravu i stambene poslove Općine Zenica, broj 03-13-3-4/6 od 06.11.2006. godine;
- 39) Fotokopija Izvoda iz matične knjige umrlih za Konaković Asima, izdatog od strane Općine Stari grad Sarajevo, nečitkog broja, od 13.10.2005. godine, sa službenom zabilješkom Državne agencije za istrage i zaštitu, broj 17-04/2-3-04-2-237/09 od 27.02.2009. godine;
- 40) Izvod iz matične knjige umrlih za Žiga Hasiba, izdat od strane Opštine Rogatica – Borike, broj: 202/919-09 od 11.12.2009. godine;
- 41) Izvod iz matične knjige rođenih za Karić Sejdu, izdat od strane opštine Rogatica, broj 200-7029/2009 od 03.12.2009. godine i Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu, broj 17-04/2-04-2-859-22/06.OM, sa propratnim aktom.
- 42) Akt Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Uprava kriminalističke policije, broj: 02/3-str.pov.-1100/06 od 08.12.2006. godine;
- 43) Akt Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, broj: 08-04-192-4/06 od 05.12.2006. godine;
- 44) Akt Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske, broj: 16-3716/07 od 18.04.2007. godine;
- 45) Odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine o proglašenju neposredne ratne opasnosti ("Službeni list R BiH", broj 1/92 od 09.04.1992. godine);
- 46) Odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine o proglašenju ratnog stanja ("Službeni glasnik R BiH", broj 7/92 od 20.06.1992. godine);
- 47) Odluka Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini o formiranju Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Srpskog naroda u BiH", broj 6/92 od 12.-17.05.1992. godine);
- 48) Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti ("Službeni glasnik Srpskog naroda u BiH", broj 6/92 od 12.-17.05.1992. godine);
- 49) Zapisnik sa sastanka Kriznog štaba Opštine Sokolac, održanog dana 10.04.1992. godine;
- 50) Naredba Kriznog štaba Opštine Sokolac broj 01-023-12 od 21.04.1992. godine, o poduzimanju zakonskih mjera protiv lica koja se nisu odazvala mobilizaciji;
- 51) Dopis Predsjedništvu Republike Srpske, broj 01-023-224, kojim se izvještava da je u potpunosti ispoštovana naredba o mobilizaciji i uspostavljanju jedinstvene komande;
- 52) Odluka Kriznog štaba Opštine Sokoac, broj 01-023-126 od 29.03.1992. godine o statusu članova Kriznog štaba;
- 53) Naredba Vlade broj 03-253 od 15.05.1992. godine, o zaduženju Kriznog štaba Opštine Sokolac;
- 54) Naredba Kriznog štaba Opštine Sokolac, broj 01-023-11 od 21.04.1992. godine.

